

TIC träff Vildmarksvägen, 18-19 september 2018

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

Länsstyrelsen
Jämtlands län

Materialet framtaget inom projektet:
Framtidens Besöksservice i Jämtland Härjedalen 2017-2019

TIC-träff/Studieresa Vildmarksvägen 18-19 september 2018

Vildmarksvägen är en av Jämtland Härjedalens större attraktioner sommartid och TICs runt om i regionen får ofta frågor om turen. Vi bekantar oss under resan med den del som går från Strömsund genom norra Jämtland via Gäddede, Jorm och Stora Blåsjön.

Vägen fortsätter sedan över Stekenjokk in i Södra Lappland genom Västerbotten till Vilhelmina och därifrån kan man knyta ihop turen via Inlandsvägen, väg E45, söderut mot Strömsund igen. Hela sträckan runt är 500 km lång.

Representanter för Turistinformationer och Turistcenter i Jämtland Härjedalen reste längs Vildmarksvägen 18-19 september för att bättre kunna svara gäster om vägen samt för att diskutera gemensamma frågor. Vi behöver inte alltid resa långt för att få inspiration till gemensam produkt- och tjänsteutveckling!

På resan fick deltagarna smakprov på de upplevelser som lockar våra besökare till Vildmarksvägen så att de lättare kan förmedla både till gäster och inte minst till sommarpersonal och personal vid InfoPoints.

Deltagande TICs och kommunrepresentanter: Totalt deltog 15 personer från Härjedalens kommun, Vemdalens TI, Funäsfjällens TC, Visit Östersund TC, S Storsjöbygdens TI, Strömsunds TI, Gäddede TI, Åre TI, Ragundadalens TI och JHT.

Studieresan genomfördes som en del i projektet Framtidens besöksservice i Jämtland Härjedalen med finansiering från Landsbygdsprogrammet via Länsstyrelsen i Jämtlands län.

Bilder nedan: Strömsunds turistinformation i Folkets hus, Strömsund.

Deltagare

- Linnea Frisk, Destination Vemdalen TI
- Therese Sundmark, Destination Funäsfjällen TC
- Nettan Ljungberg, Destination Funäsfjällen TC
- Mattias Wikner, S Storsjöbygdens Turistförening TI och Wikners i Persåsen
- Mait Wahlén, S Storsjöbygdens Turistförening TI
- Jocke Kihlberg, Visit Östersund TC
- Malin Burns, Visit Östersund TC
- LenaMari Jansson, Åre TI
- Maria Wilhelmsson, Åre TI
- Annika Zakrisson, Strömsunds TI
- Lotta Falk, Gäddede TI & Destination South Lapland
- Robert Falk, Ragunda TI
- Helena Åkerlind, Näringslivskontoret Härjedalens kommun (EM)
- Andreas Magnusson, Strömsunds TI
- Anne Adsten, Jämtland Härjedalen Turism

15 personer

Bilder nedan: Håkan Espmark, ordförande Strömsunds hembygdsförening och samisk samordnare i Strömsunds kommun Anna Johansson berättar om verksamheten vid hembygdsgården.

PROGRAM

TISDAG 18E SEPTEMBER 2018

07.30 Avfärd från Östersund. Samling vid Turistcentret för samåkning.

08.45 Kort visning av Strömsunds TI, Folkets Hus i Strömsund.

09.15 Möte med samisk samordnare Anna Johansson, Strömsunds kommun vid kåtan på hembygdsgården. Anna tipsar om hur man bäst informerar om att Jämtland Härjedalen ligger inom det sydsamiska området.

09.40 Strömsunds kommun bjuder på fika i Kafé Tomten och Håkan Espmark berättar om hur hembygdsgården arbetar. Kort visning av Beppeutställningarna i den gamla dansbanan på hembygdsgården.

10.15 Vidare färd längs Vildmarksvägen.

12.00 Hällingsåfallet 43m högt, norra Europas längsta vattenfyllda kanjon (800 m). Vi diskuterar besöksräkning, säkerhet, leder. Strömsund turism bjuder på fika från Vilseledarens kafé i Stora Blåsjön.

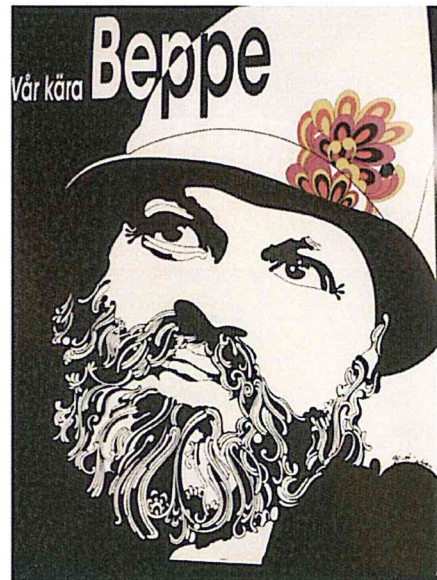
13.00 Avfärd mot Gäddede och Pilgrimshotellet för lunch och efterföljande samtal med kändiskocken Alexander Nilsson och ägaren av hotellet Sten Danielsson om värdskap och vad en pilgrimsresa kan betyda. För dem personligen och hur de hamnade just här och trivs med att hjälpa gäster att hitta sin pilgrimsresa.

15.00 Färden fortsätter till Jormvattnet.

15.30 Incheckning på Korpens öga/Rid i Jorm hos Ola och Elin Sundkvist. Utomhusaktivitet med tid för reflektioner kring dagens möten. Vilka erfarenheter kan överföras till andra verksamheter i JH?

19.00 Middag med presentation av Rid i Jorm och Lotta Falks Quiz med frågor om Strömsunds kommun och Frostviken.

Bilder från Beppeutställningarna vid Hembygdsgården i Strömsund.

ONSDAG 19E SEPTEMBER 2018

07.00 Frukost

08.00 Samtal, uppdateringar och projektinformation (se ppt-presentation)

- Nytt om JHT: Ny branschsida, nya verksamhetsområden, ny finansiering utreds.
- Sommaren som varit
- Fakta och statistik
- Trender och framtidsscenarios kring kompetensbehov inom besöksnäringen
- Nytt från Visita Nationella Destinationsråd
- Projektuppdateringar Framtidens Besöksservice i JH
- Tips inför vintern

10.00 Vidare färd längs Vildmarksvägen. Stekenjokk vid klart väder, annars Ankarede kyrkplats.

11.30 Möte med Umberto & Petra som driver en italiensk restaurang med namnet Fjällripan, vid skidbacken i Stora Blåsjön. Hur kom de hit och varför trivs de så bra här? Vilka är utmaningarna för dem som turismföretagare här?

Samtal med Kattis och August från guideföretaget Vilseledaren som nu även driver ett kafé. Vi får bli höra varför de inte önskar vara en InfoPoint längre.

Italiensk lunch.

13.15 Mot Gäddede.

14.00 Besök vid Gäddede TI och Natur-utställning. Lotta Falk berättar om samarbeten och planer för att få Gäddede-borna att se Turistinformationen som en naturlig samlingsplats och en arena för aktiviteter som kan komma till gagn för både turister och bofasta. Tex planeras konstutställningar. Margona Lundgren från Fågelbergets Gårdschark berättar om att driva en småskalig högkvalitativ matproduktion/attraktion i glesbygd. Behöver man ha bra information på internet om man har kunder som hittar fram i alla fall och allt som produceras säljs? Sammanfattning och reflektioner kring dagarna längs Vildmarksvägen.

15.30 Återfärd mot Strömsund och vidare till respektive destination.

Bilder: Samtal vid Hällingsåfallet

OM BESÖKEN LÄNGS VILDMARKSVÄGEN

STRÖMSUNDS TURISTINFORMATION I STRÖMSUNDS FOLKETS HUS

TI-personalen berättade om hur tidigare studiebesök inom projektet Framtidens besöksservice i JH inspirerat till att nyttja konferensrummen för att presentera kommunen och Vildmarksvägen så att lokalerna blir en form av Visitor Center när de inte är uthyrda (vilket ofta sammanfaller med sommaren då det är färre konferenser).

STRÖMSUNDS HEMBYGDSGÅRD

Samiska samordnaren vid Strömsunds kommun, Anna Johansson, mötte upp vid den nybyggda kåtan med en jojck. Hon gav gruppen tips om hur man informerar om att Jämtland Härjedalen är ett sydsamiskt område.

Håkan Espmark, ordförande för Hembygdsgården berättade om deras verksamhet och filosofi kring att alla grupper i samhället inbjuds till att använda hembygdsgården som arena för att motverka alienation. Håkan visade även hembygdsgårdens Beppeutställningar. Ett bra exempel på hur modern teknik gör att den ena utställningen är självguidande.

HÄLLINGSÅFALLET

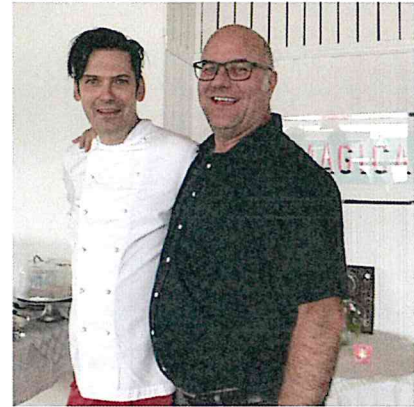
Nästa stopp blev en av kommunens enskilt största attraktioner Hällingsåfallet som är 43m högt, och sedan störtar ned i norra Europas längsta vattenfyllda kanjon (800 m). Gruppen diskuterade besöksräkning, säkerhet och leder.

PILGRIMSHOTELLET I GÄDDEDE

Samtal med kändiskocken Alexander Nilsson (TV-serien Kniven mot strupen) och ägaren av hotellet Sten Danielsson om värdskap, om att driva ett hotell med restaurang i norra Jämtland. Sten berättade om sina pilgrimsresor och om vad han hoppas förmedla till sina gäster utifrån egna upplevelser. Alexander berättade om sitt första möte med Sten i tv-serien Kniven mot strupen och hur han nu tagit anställning som kock långt från storstaden.

KORPENS ÖGA / RID I JORM

Möte med Elin och Ola Sundkvist som driver turridning, hotell, restaurang, pub och ölbryggeri i Jorm. Två duktiga turismentreprenörer och levnadskonstnärer som hittat nyckeln för att lyckas i glesbygd. Gruppen fick via en trekamp prova på att vara gäst på anläggningen med tid för reflektioner kring hur enkla aktiviteter kan stimulera till team-building och ge upphov till innovationer.

Under förmiddagen dag 2 på studieresan diskuterades projektgemensamma frågor kring sommaren som varit och hur bränderna och värmen påverkat arbetet vid JH TICs. Fakta om turismen i Sverige och Jämtland Härjedalen inklusive gästnattsutveckling. Trender och framtida kompetensbehov. Nytt från Visita Nationella destinationsråd samt projektuppdateringar.

ANKAREDE KYRKPLATS

Dimman låg tät vid tillfället och därför valdes ett besök vid Ankarede kyrkplats istället för en resa upp till Stekenjokks kalvfjällsplatå. Gruppen besökte kapellet och kyrkbyn med små röda stugor och kåtor.

UMBERTO OCH PETRA PÅ FJÄLLRIPAN

Umberto & Petra driver en italiensk restaurang med namnet Fjällripan, vid skidbacken i Stora Blåsjön. Gruppen fick höra om hur de kom hit, varför de reste tillbaka till storstaden och återvände igen efter bara ett år. Deltagarna fick även ta del av deras utmaningarna som turismföretagare i Stora Blåsjön.

GUIDEFÖRETAGET VILSELEDAREN

Kattis och August från guideföretaget Vilseledaren driver från och med sommaren 2018 även ett kafé i Stora Blåsjön för att kunna ha en central för guideverksamheten. Gruppen fick information om deras verksamhet och varför de inte önskar vara en InfoPoint längre, något som gruppen lovade att ta vidare.

GÄDDEDE TURISTINFORMATION OCH NATURUM

Lotta Falk berättar om samarbeten och planer för att få Gäddede-borna att se Turistinformationen som en naturlig samlingsplats och en arena för aktiviteter som kan komma till gagn för både turister och bofasta. Text planeras konstutställningar.

Margona Lundgren från Fågelbergets Gårdschark berättade om att driva en småskalig högkvalitativ matproduktion/attraktion i glesbygd. Behöver man ha bra information på internet om man har kunder som hittar fram i alla fall och allt som produceras säljs?

SOMMAREN 2018 ENLIGT TI & TC I JÄMTLAND HÄRJEDALEN

ÅRE

Camping – dyr mark och därför brist på ställplatser gör att gäster väljer annan destination. Skistar upplåter sin parkering vid VM8an. Åre TI kommer att samordna med Skistar för att hitta fler möjligheter inför kommande säsong.

Inte så stor efterfrågan på info om sevärdheter p g a värmen.

HÄRJEDALEN

Lillhärdal har drabbats hårt av bränderna. Lillhärdalsveckan avblåstes helt vilket är ekonomiskt kännbart. En slags katastrofturism med gästnätter och restaurangbesök i brändernas spår följde av bränderna.

Det finns viss efterfrågan efter resor i brändernas spår nästa sommar?

Brist på information utifrån att inte Reseguiden JH produceras längre och Härjedalstidningen också upphört (Bosse Yman & Co).

GÄDDEDE / FROSTVIKEN

Lottas första sommar på Gäddede TI. Minskat antal besökare jmf med förra sommaren med ca 15%. Boendeanläggningar m fl vittnar om en bra och lång sommar. Stor efterfrågan på broschyrer och trycksaker. Vandring är mest populärt och Lotta tillsammans med personalen vid Strömsunds TI kommer att titta över hur de bättre kan informera om vandring i kommunen. Utvecklade ledkartor/beskrivningar skulle behövas (titta på hur Vemdalen och Funäsfjällen jobbar med utskrifter via internet eller köp av beskrivningar på TIC för att därigenom även få en intäkt.

Hur kommunicerar vi att det faktiskt finns butiker, tankställen, hotell och bra matställen längs Vildmarksvägen?

Skapa Stekenjokk-city ;) – Skämt åsido, det finns gäster som tror att Stekenjokk är ett betydande centrum.

Gäddede TI har genomfört "Pop-up InfoPoint" i form av en veteranbil med flaggor på, sex onsdagar på Stekenjokk i samarbete med Vilhelmina TI. Imponerande respons, 240 interaktioner på de tillfällena!

FUNÄSFJÄLLEN

Färre går in på TC, men fler besökare på butiker i byn. Gästerna hittar egna aktiviteter vid fint väder. Fisketurismen ökar – försäljning av fiskekort ökar både manuellt och via nätet. Cyklingen i Ramis som öppnade i sommar är en succé. Nyöppnade Lopme Laante har också haft en bra sommar med guide turer för barn och vuxna 6 dagar i veckan. Den samiska parken har gjort upplevelsen mer komplett med färd med gondolen, Lopme Laante-besök och fika där eller i Toppstugan. Renar kommer att kunna finnas på Funäsberget när tillstånd blir klara.

Nytt magasinformats-tänk: 6 magasin per år – 4 under vintern och 2 under sommaren med en bred införsäljning av annonser. Distribution via Mittmedia. Några nummer skickas ut till gäster, medan några nummer finns enbart på plats. Funäsfjällen samarbetar med ett företag som producerar trycksaken och finns med i magasinets redaktionsråd. Företaget tar risken och Funäsfjällen hjälper till att styra/forma innehåll.

VEMDALEN

Första sommaren med TI. Dubbelt upp med gäster jmf med vintern. Förfrågningar kring vandring, Finn fem fall (kommer att göra en bucket-list med kryssrutor). Vemdalen TI har haft aktiviteter på torget och i omgivningarna som varit mycket uppskattade bland framförallt barnfamiljer. Den årliga vandringshelgen är en poppis aktivitet. Paket lockar till köp och därför jobbar nu Destination Vemdalen tillsammans med medlemmarna för att få fram fler paket/kurser, t ex Svampkurs och Löparkurs. Öppen lift blev en succé där 2000 åkte under de dagar liften var öppen tors-lör under två

veckor. Turistinformationen sålde liftkortet till priset 80 sek T o R. Ett Quiz/tipspromenad sattes upp under hela sommaren med vinnare en gång/vecka som blev en riktig succé. Ett annat evenemang som destination Vemdalen fixade med medlemmar var "Yoga på Hovdetoppen". Destinationsbolaget kommer att fortsätta skapa enkla evenemang tillsammans med medlemmarna. Uthyrarna meddelar att fler än tidigare har hyrt cyklar i Vemdalen i sommar och cykelprodukten är något som kommer att utvecklas vidare.

RAGUNDADALEN

Varm sommar på många sätt. Tre stora skogsbränder som påverkade gästerna. Kan man åka till Ragundadalen, är det mycket rök etc?

Evenemangen har trots bränder och rök gått riktigt bra. Dunderklumpen-föreställningarna blev utsålda i förväg inklusive extraföreställningarna, Diggiloo vid Paviljongen, Ragunda 100 miles och en konsert vid vridläktaren i augusti blev också utsåld. Vanligaste frågan på InfoPointsen: Var kan man bada?

Mycket fler husbilar i Ragundadalen än tidigare somrar. Det finns mycket plats i Ragunda – men inte iordningställda ställplatser samt sådana med ladd-stolpar.

En riktigt bra sommar helt enkelt trots bränder!

Robert med nätverk jobbar för att få till fler evenemang. T ex via ett samarbete med Estrad Norr vid Vridläktaren.

Besöksräknaren vid Döda Fallet har tyvärr fallerat och därför installeras nu en ny dyrare och förhoppningsvis bättre räknare. Länsstyrelsens räknare finns vid reservats-entrén som visar på ökning (men vi vet att alla besökare inte går in i reservatet som ligger i kanten av området vid Döda Fallet). Det har gått bra för serveringen vid Döda Fallet. Så många fina dagar på rad har gjort att besökare ändå kunnat tänka sig att göra annat.

Troligen blir det 25 föreställningar nästa år med Dunderklumpen och Robert samarbetar med Strömsund kring att hitta kombinationer mellan Beppe-utställningen och teatern vid Döda Fallet samt ev gästspel med delar av Dunderklumpen-föreställningen.

SÖDRA STORSJÖBYGDEN

Snillerikets dag och Vidunderliga dagar i Hoverberg med sång-, rit-kurser, konserter, bakning och Konsert i Hoverbergsgrottan var välbesökta evenemang i sommar. Tipsrundan i Hackås lockade deltagare under hela juli.

Företagarna vittnar om en bra sommar.

Vanligaste frågorna vid S Storsjöbygdens TI är var kan man paddla och var kan man rida.

Storsjöödjurscenter har haft fler gäster i sommar än tidigare somrar.

Persåsen har påverkats av vägomläggningen på väg 321 p g a reparationer. Bränderna har också påverkat besöksantalet. Vanliga frågor har varit: Hur kan man komma upp till JH och Persåsen när bränderna härjar. Avbokningar har skett p g a bränderna för att de inte kände sig trygga med färden till Jämtland, kände hot mot egna fastigheter och därför stannade hemma eller var verksamma i brandbekämpningen.

Hoverbergs båthamn med servering har haft en bra sommar.

Många saknar Långbuan, en öppen fäbod längs Fäbodvägen (trassel med tillstånd gjorde det svårt att upprätthålla verksamheten).

Nya informationstavlor är på gång längs vägarna i området tack vare ett samarbete med Bergs kommun.

ÖSTERSUND

Färre besökare i juli till TC medan juni och augusti är lika som förra året. Inomhusanläggningar har gått lite sämre inklusive en liten nedgång även för Storsjöbadet. Storsjöran tappade lite jmf med förra året, men är ändå nöjda med besöksantalet. Thomée har gått bra nu i sommar när båtturnerna kommit igång med den nyrenoverade båten.

Ställplats Jamtli är fortfarande inte klar trots tidigare kommunbeslut. Många husbilsgäster väljer bort Östersund för att de inte vet om det finns en ok ställplats. Andra husbilsgäster står nedom Jamtli i alla fall.

2017 visade +10% gästnätter jmf med 2016. Siffrorna ser inte lika bra ut vid en jämförelse 2018. En del av problematiken är den icke tillförlitliga campingstatistiken! Efter en kommande justering så kommer troligen antalet gästnätter att se ut ungefär som 2017.

Östersund TC har också fått frågor kring bränderna i hela Jämtland Härjedalen, liksom frågor kring evenemang som Dunderklumpen och Diggilo. En annan vanlig fråga är vandring.

Östersund TC har fortsatt att dela ut Reseguiderna JH från 2017 med en stor lapp om att det är förra årets upplaga.

STRÖMSUND

Bra sommar, vilket inte speglas i TI-statistiken. Strömsund TI har dragit ned på öppettiderna utifrån gäststatistiken. Inför nästa sommar funderar man på att hellre lägga arbetstid på InfoPoint-cykeln som införskaffades i slutet av säsongen 2018 och därmed ha en större flexibilitet kring att möta gästerna där de är. Hotel Nordica i samma byggnad som Strömsunds TI kan fortsatt upprätthålla värdskapet eftersom de håller öppet till 22 och är en InfoPoint.

Strömsunds Camping ökade i sommar – det blev ett rekordår igen!!!

Köpmännen i Strömsund är lyckliga efter den gångna sommaren!!!

Vildmarksvägen är en av de vanligaste frågorna vid Strömsunds Turistinformation.

En ny Trafikverks-rastplats är just nu under byggnation vid södra delen av bron mot Strömsund längs väg E45. https://www.trafikverket.se/nara-dig/Jamtland/projekt-i-jamtlands-lan/rastplatser_E45/Rastplats-Stromsund/

STÄLLPLATSER

Många av destinationerna/kommunerna möter en ökad efterfrågan på ställplatser. Hur gör vi för att få en bättre hantering i de destinationer där vi vill ha den målgruppen?

När destinationer/kommuner tar fram nya kartor kan de med fördel använda Trafikverkets symbol för Husbilplats (se nedan).

TIC-gruppen anser att det känns viktigt att vi har en någorlunda gemensam prissättning över hela Jämtland Härjedalen.

Ställplatsen med WC vid Hembygdsgården i Strömsund tar 100 sek/natt via en enkel hantering med låst brevlåda som kontanter lämnas i.

Ställplatsen vid ICA Svenstavik kostar 100-150 sek inkl tömning.

Gruppen parkerar frågan för tillfället och enades om att ha en workshop som exempel på hur en modell för innovationer inom besöksnäringen i JH skulle kunna gå till (vilket ingår som en del i projektet Framtidens besöksservice i JH). Anne tittar på datum samt vilka som skulle kunna vara bra inspiratörer för en bra process och som har sakkunskap.

/Anne Adsten, JHT